Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100891

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Ганна В'ячеславівна
2. Romaniuk Hanna Viacheslavivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.08

Назва наукової спеціальності: Зоологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-04-2021

Спеціальність за освітою: 8.04010207 Зоологія

Місце роботи здобувача: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.153.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.33.27, 34.41.35

Тема дисертації:

1. Морфофункціональні особливості жувального апарату куницевих (Mustelidae, Carnivora) Палеарктики

2. Morphofunctional features of the masticatory apparatus of Palearctic mustelids (Mustelidae, Carnivora)

Реферат/анотація:

1. Дисертація є комплексним дослідженням щелепного апарату куницевих (Mustelidae) Палеарктики у зв'язку з їхніми трофічними спеціалізаціями. Досліджено 290 екземплярів 14 сучасних видів куницевих (роди Enhydra, Gulo, Meles, Lutra, Martes, Mustela). Були використані стандартні морфометричні методи (використано 43 проміри черепа, нижньої щелепи та зубів), методи геометричної морфометрії (використано набір з 16 двовимірних міток нижньої щелепи) та біомеханічні підходи (обраховано такі показники міцності, як моменти опору, міцність та критична сила укусу для нижньої щелепи та зубів). Параметри щічних зубів найбільше впливають на відмінності між екземплярами куницевих. Всередині родини Mustelidae спостерігаються схожі закономірності як у Carnivora: гіперхижі (представники роду Mustela) ближче до котячих, а більш всеїдні (представники роду Martes) ближчі до собачих. Хижі представники куницевих мають зміцнені щелепи, особливо в передньому кінці, збільшені хижацькі зуби, довшу розрізувальну поверхню m1,

всеїдні мають більш тонкі та довгі щелепи, а в куницевих, які живляться твердими об'єктами, нижні щелепи потовщуються під молярами. У калана і борсука збільшено жувальну поверхню молярного комплексу. Рибоїдна видра за ознаками щелепного апарату займає проміжне положення серед інших трофічних груп. У куницевих спостерігаються два типи висхідної гілки незалежно від трофічної спеціалізації або спорідненості. Короткі щелепи мають механічні переваги не тільки для жувальних м'язів, а ще й завдяки зменшеному згинаючому моменту, що збільшує міцність тіла нижньої щелепи. Найбільш ймовірно, нижня щелепа досліджених куницевих містить два модулі – тіло та висхідну гілку з жувальною ямкою віднесеною до тіла нижньої щелепи.

2. The thesis is a complex study of the jaw apparatus of Palearctic mustelids (Mustelidae) in connection with their trophic specializations. 290 specimens of 14 extant mustelid species (genus Enhydra, Gulo, Meles, Lutra, Martes, Mustela) were analyzed. Standard morphometric methods (43 cranial, mandible and teeth measurements were used), geometric morphometrics (a set of 16 two-dimensional mandibular landmarks was used) and biomechanical approaches (strength indicators such as section moduli, strength and critical bite force of the mandibles and teeth were calculated) were used. The parameters of the cheek teeth have the greatest influence on the differences between specimens of mustelids. Within Mustelidae, the same patterns are observed as within Carnivora: the hypercarnivorous (Mustela) are close to felids, and the omnivorous (Martes) are close to canids. Carnivorous mustelids have strengthened mandibles, especially at the front edge, large carnassials, increased slicing area of m1, omnivorous have thinner and longer mandibles, and the durophagous mustelids, which feed on tough objects, have thicken mandibles under the molars. In Enhydra lutris and Meles meles, the crushing area of the molar complex is enlarged. Piscivorous Lutra lutra is intermediate among other trophic groups in all the features of jaw apparatus. Two types of the ascending ramus mandibulae are observed in mustelids. Both types are present both in closely related species and in species with similar trophic specialization. Short mandibles have mechanical advantages not only for the masticatory muscles, but also due to the reduced bending moment, which increases the strength of the mandibular corpus. Subdivision of mandible into two modules (into the alveolar region and the ascending ramus) with masseteric fossa included in corpus is most possible.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзеверін Ігор Ігорович

2. Dzeverin Ihor I.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Улюра Євгенія Миколаївна
2. Ulyura Evgenia M.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рековець Леонід Іванович
2. Rekovets Leonid I.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Акімов Ігор Андрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Харченко Віталій Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.